

It might have entered your mind to say only the flesh but not the hide – סלקא דעתך אמינא בשרו אין עורו לא

Overview

The פסוק reads 'ואכל את בשרו ובעל השור נקי' (Gen. 22:13). We derive from this that it is אסור בהנאה. However we may have thought that only the בשר is אסור בהנאה, but not the עור (for it says 'ואכל את בשרו'); therefore the תורה writes 'ואכל את בשרו ובעל השור נקי' that even the עור is אסור בהנאה. Our תוספות will discuss the seeming duplicity of the פסוק; writing both בשר and 'עור'.

תוספות asks:

ואם תאמר לישתוק מעורו² ומבשרו³ –

And if you will say; let the פסוק be silent and mention neither **עורו (his hide)** **nor בשרו (his flesh).** Why is there a need for the exclusionary word of בשרו (which excludes עורו) and the inclusionary term of ובעל השור נקי (which includes עורו)?! The תורה should have omitted both of them and written **סקול יסקל השור ולא יאכל**.

תוספות answers:

וַיֹּשֶׁ לֹמֶר דַּאיִצְטְרִיךְ בִּשְׂרוֹ אֶף עַל גַּב דְּעַבְדִּיהָ כְּעִין בִּשְׂרָה⁴ —

And one can say; that בשר is necessary to be written to teach us that it is forbidden to derive הנאה from a שור הנסקל **even if he was prepared** to be eaten **like meat** (meaning it was נשחט).

תוספות anticipates a difficulty and resolves it:

ומאן דלית ליה הא דרשה⁵ בפרק שור שנגח ד' וה' (בבא קמא מא, א) –

And the one, who does not support this interpretation (of דעבדיה כעין - פרק שור שנגח ד' וה' (בשר

אתא לדרשה אחרינא:

¹ שמות (משפטים) כא, כח.

² *אסור בהנאה* is referring to *עורר* from *ובעל השור נקי* where we derive that even *עורר* is *אסור בהנאה*.

³ If the תורה would write only לא יאכל and not add the word בשרו; we would assume that the איסור הנאה of לא יאכל would include עורו as well (as בשרו).

4 The *אסור בהנאה* is *נשחט* teaches that even if *לא יאכל את בשרו* that *לימוד* in *ב"ק* in *גמרא* (according to *אבהו*). Perhaps it is only *באכילה* if it was *נסקל*, but if it were *נשחט* it is *מותר באכילה* and *לא יאכל* teaches us *אסור* is teaching *לא יאכל* if it was *נסקל* (only) when it was *אסור הנאה*, One refutation there is that if *אסור* is teaching *לא יאכל* when it was *נסקל*, why mention *את בשרו*? It must be that *אסור הנאה* teaches that even if *נשחט* (*שנשחט*) *עבדיה כעין בשר* it is still *אסור בהנאה*.

⁵ This seems to be referring to the other (first) refutation there to the abovementioned challenge (see previous footnote # 4); if לא יאכל is teaching us [only] איסור הנאה (if נסקל), then it should have said יהנה. According to this refutation we derive (והנאה) איסור אכילה after שחיטה from לא יאכל and not from את בשרו. The question then remains why write בשרו and 'עור'?!

He will use את בשרו for a different דרשה.⁶ Therefore בשרו is necessary (according to both מ"ד); once the תורה writes בשרו it must also write ובעל השור נקי to include עורו in the איסור⁷.

Summary

The תורה must write את בשרו (either for עבדיה כעין בשר or some other דרשה) and therefore must also write ובעל השור נקי to include עורו.

Thinking it over

1. From our גמרא it seems that we derive the איסור אכילה (והנאה) for a שור from גמרא; ולא יאכל from הנסקל שנשחט; however from the גמרא in ב"ק which תוספות cites it appears that we derive it from את בשרו (at least according to one מ"ד). How can we reconcile this difference?⁷

2. תוספות asks why the duplicity. Perhaps we can explain that את בשרו excludes עורו from מלקות נקי and ובעל השור נקי includes עורו for an איסור עשה!⁸

⁶ The גמרא in בב,ב ד"ה סלקא derives from את בשרו that פרשו (its waste) is permitted.

⁷ See מהרש"א [הארוך] (and חידושי רבינו דוד).

⁸ See או"ח.